

Forskere og praktikere

Palle Ørbæk

AMI 20-11-2006

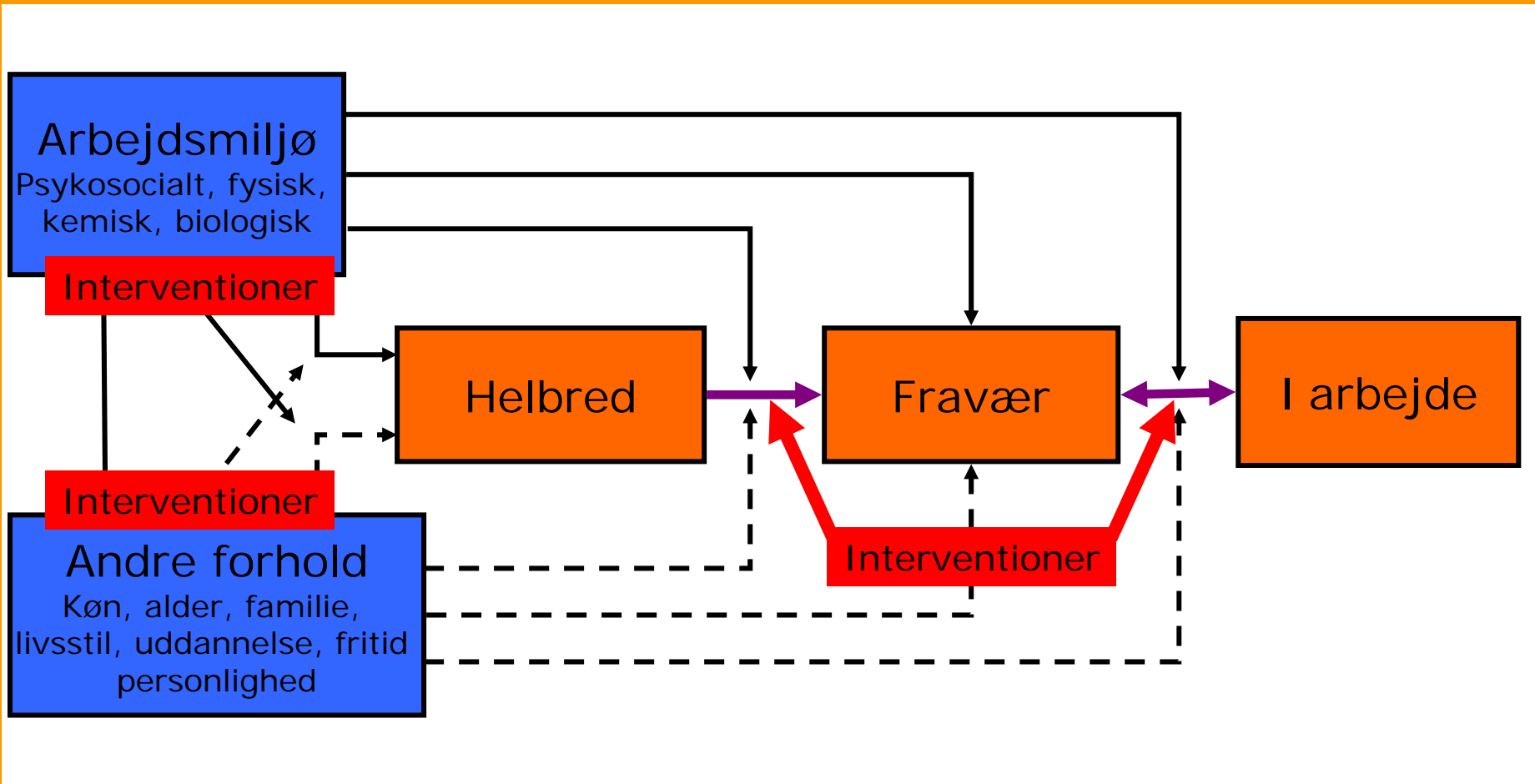

Videnskab og praksis

- Videnskab
 - Forenkling, perspektiv analyse, modeller, distance
 - Forklaring, bagvedliggende årsager
 - Almen gyldighed universelle løsninger
 - Mål på tilforlidelighed
 - Kollektiv kompetence
- Ny viden - Sandhed
- Handling - politik
 - Komplex virkelighed engagement, intuition
 - Handling mod påvirkelige sammenhænge
 - Konkret situation specifikke problem
 - Tradition, erfaring
 - Individuel kompetence
- Regler – Løsninger
 - Aftaler

Arbejds miljøet og arbejdsfastholdelse

Samfundet: Politiske, Økonomiske, Juridiske og Sociale forhold

Samfundet: Sundhedsvæsen, Rehabilitering

DET SOCIALE MILJØ

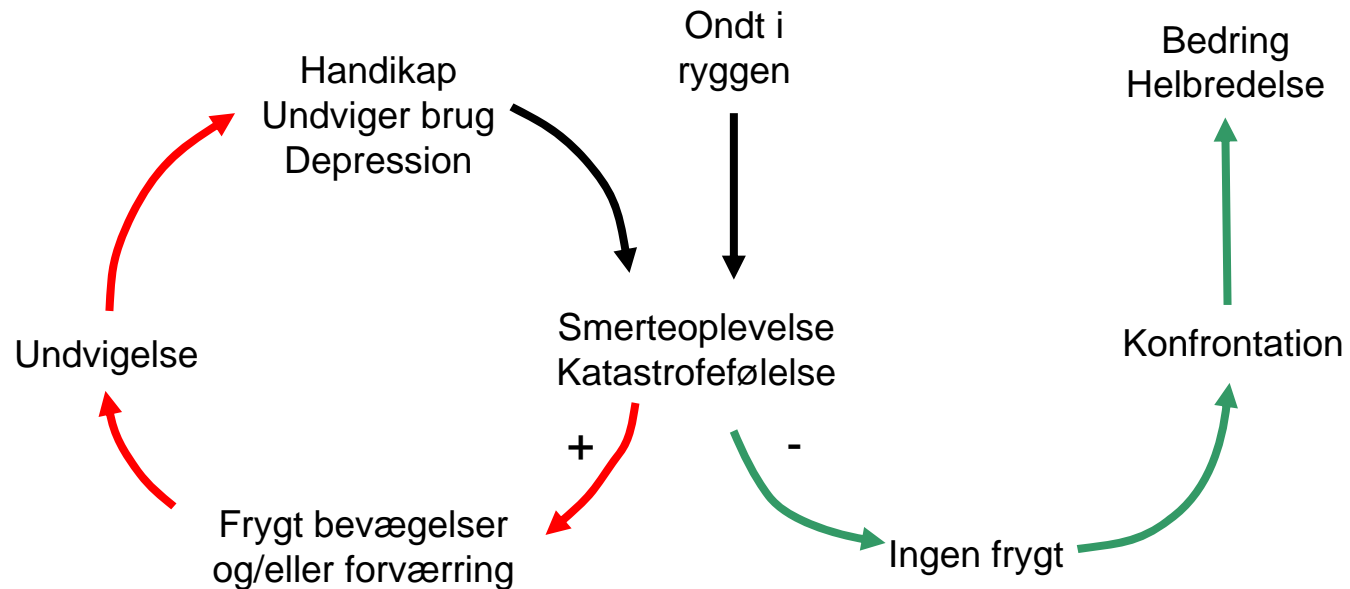
SYGEADFÆRD

PSYKISK STRESS

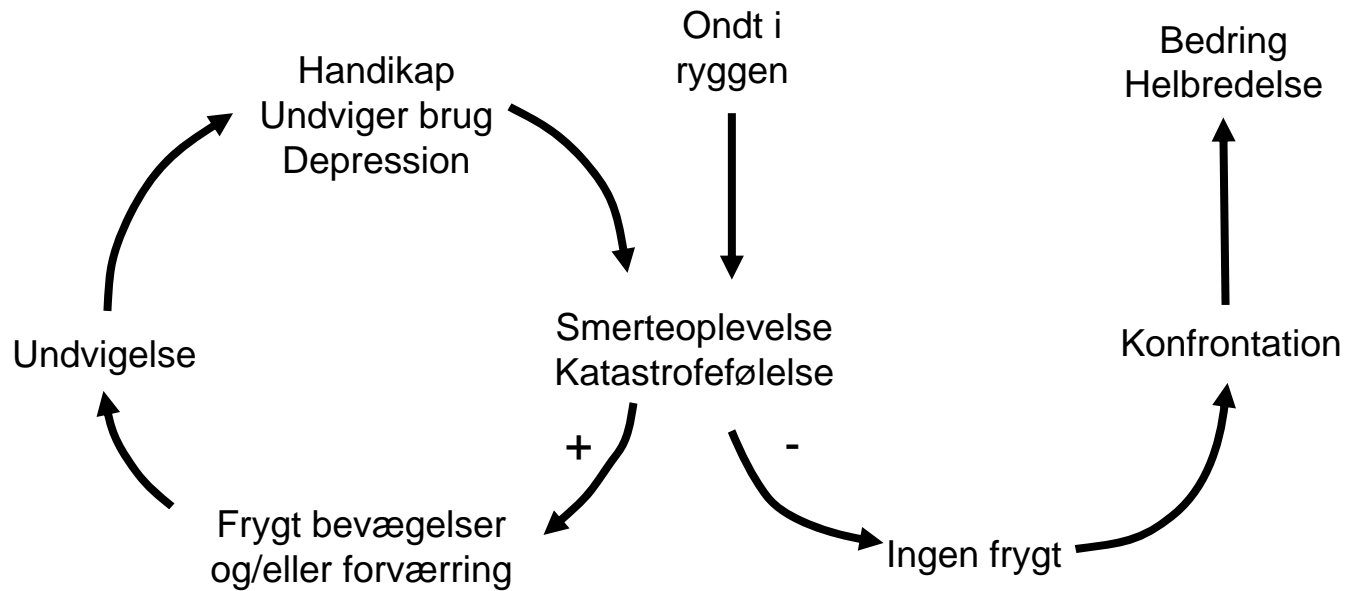
HOLDNINGER

SMERTE

Personen med ondt i ryggen

Personen med ondt i ryggen

Nogle udfordringer

- Agere mod de *(på)virkelige* sammenhænge mellem helbred, sygefravær og førtidigt arbejdsophør
- Operationalisere begrebet "stress" til forebyggende aktiviteter
- Tilrettelægge arbejde, som er tilgængeligt for personer med lavere arbejdsevne

Flere udfordringer

- Effektivt understøtte forebyggende og rehabiliterende indsatser på virksomhederne
- Sikre succes i samspillet mellem arbejdsgiver, medarbejder og øvrige aktører for at få de fleste til at forblive i (vende tilbage) arbejde

Yderligere udfordringer

- Reducere forhold i arbejdsmiljøet som leder til nedslidning og (ældre) lønmodtageres førtidige arbejdsophør
- Bruge og øge vores viden om positive faktorer i arbejdsmiljøet, som giver trivsel og får ældre til at fortsætte på arbejdsmarkedet

Kriterier for sammenhæng

- Specificitet
 - Giver eksponeringen altid samme effekt/sygdom
 - Har effekten/sygdommen altid samme årsag

Kriterier for sammenhæng

- Overensstemmelsens styrke
 - Eksperiment
 - Kvasiekperiment (naturlige/intervention)
 - Observationsundersøgelser (epidemiologi)
 - Kohorte eller fald/referent
 - Tværsnitsundersøgelser
 - Faldbeskrivelser

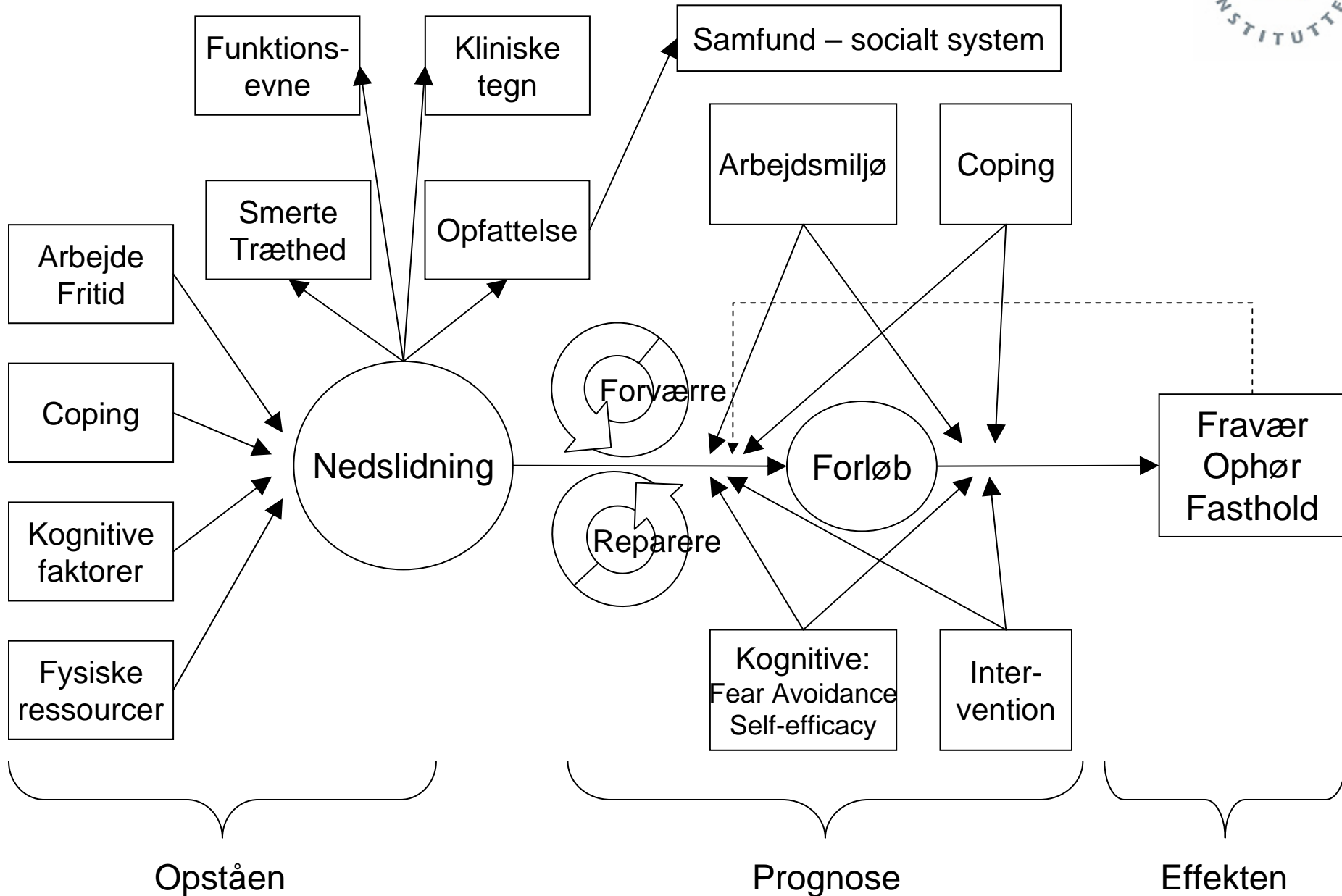
Kriterier for sammenhæng

- Forudsigelighedsformåen
 - Kan observerede sammenhæng forudsige nye fakta
- Sammenhæng
 - Foreneligt med eksisterende teori
 - Foreneligt med eksisterende viden/erfaring
 - biologiske sammenhæng
 - statistiske sammenhæng
 - eksponerings-effekt modeller

Fysiske risikofaktorer i arbejdsmiljøet og deres betydning for ryg besvær (NRC, 2001)

Risikofaktor	Nul (Antal studier)	Positive (Antal studier)	AF% (Range)
Tunge løft (MMH)	4	24	11-66
Hyppig foroverbøjning, drejning	2	15	19-57
Helkrops- vibrationer	1	16	18-80

Arbejdsmodel nedslidning

Sundhedsstyrelsen om screening

- Kende testsystemets validitet, effektivitet og prædikative værdi af testresultater?
- Vurdering af etiske og psykologiske konsekvenser
- Stigmatisering, konsekvenser for falsk positive og falsk negative?
- Økonomisk vurdering?
- Detaljerede beskrivelser af programmet herunder information af målgruppe?

Etisk råd om screening

- Vi mangler viden om sociale og psykiske virkninger af at deltage i screeninger
- Vi mangler viden om konsekvensen af falske undersøgelsesresultater
- Målgruppen **skal** kende risikoen for at få et falsk undersøgelses-resultat ved de enkelte undersøgelser og ved deltagelse i hele programmet
- Anbefaler at det oplyses, hvor mange man forventer indkaldt til yderligere undersøgelser

Etisk råd om screening

- Formålet med screeningsprogrammet bør være klart
- Hvor mange skal være med i screenings-programmet før én person får gavn af programmet?
- Hvor stor gavn af at screene i forhold til ikke at screene?
- Præcis information i invitationen af potentiel deltager om:
 - formål, gavn, ulemper
 - absolut risikoreduktion for den enkelte
 - risici ved behandling
 - konsekvens af ikke at behandle
 - frivilligt og afvisning er uden konsekvenser

Arbejdsmodel nedslidning

